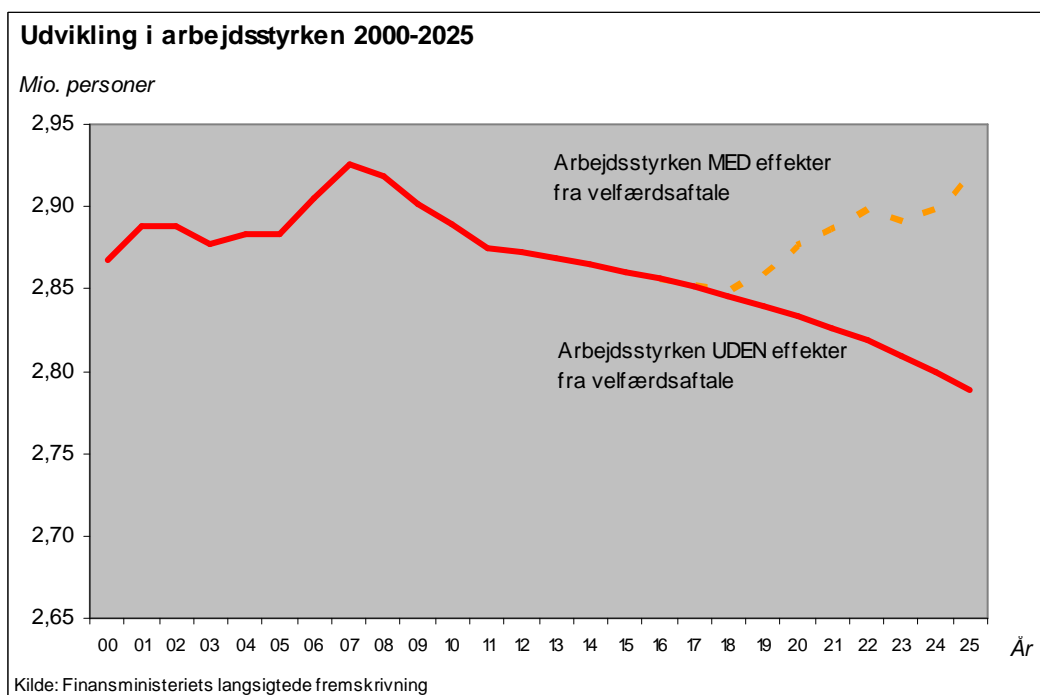

Manglen på arbejdskraft

Faktaark om udenlandsk arbejdskraft og fastholdelse

- Der er udsigt til et vist fald i arbejdsstyrken de kommende 10 år. Det skyldes, at tilbagetrækningsreformerne i det politiske forlig om velfærdsaftalen først indføres fra 2019. Indtil da vil arbejdsstyrken være udsat for et demografisk træk, der ikke fuldt ud modsvares af de positive effekter af den indgåede skatteaftale, Jobplan m.m. I denne periode vil fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft i særlig grad kunne bidrage positivt til væksten i Danmark.
- Desuden har regeringen nedsat en Arbejdsmarkedskommission, der skal komme med forslag til, hvordan man kan øge beskæftigelse og arbejdstid i Danmark frem mod 2015. På lang sigt forventes det, at den danske arbejdsstyrke kan fastholdes stort set uændret.
- Ser man på, hvor mange der træder ind i gruppen af 60-årige hvert år, og hvor mange der træder ind i gruppen af 25-årige (et groft mål for, hvor mange der på grund af ren demografi bevæger sig ind og ud af arbejdsstyrken), er der netop i disse år flere, der nærmer sig tilbagetrækningsalderen, end der bevæger sig ind i den erhvervsaktive alder. Fra 2008 til 2015 drejer det sig om, at der i snit per år er 7.500 flere, som træder ind i gruppen af +60-årige, end i gruppen af +25-årige.

- Der mangler i dag alt fra ingeniører og it-medarbejdere, over chauffører og rengøringsfolk til mekanikere og sundhedspersonale.
- Der er flest forgæves rekruttering i gruppen af faglærte medarbejdere.
- I fremtiden forventes det, at der vil blive stor mangel på bl.a. sundhedspersonale og socialpersonale.

De største mangler på medarbejdere, forgæves rekrutteringer, 2007	
Chauffører	2.918
Elektrikere	2.248
Salgsassistenter mv.	2.216
Ingeniører	1.888
Smede og metalarbejdere	1.777
Social- og sundhedshjælpere	1.610
Tømrere	1.373
Social- og sundhedsassistenter	1.362
Mekanikere	1.292
It-medarbejdere	1.161
Industriarbejdere	1.077
Pædagoger	1.073
Rengøring	1.034
Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsen og DA's ArbejdsMarkedsRapport (2007)	

Faggrupper – forgæves rekrutteringer, 2007		
	Antal	Pct.
Faglærte	26.697	53
Ufaglærte	13.446	27
Videregående uddannelser	10.115	20
I alt	50.259	100

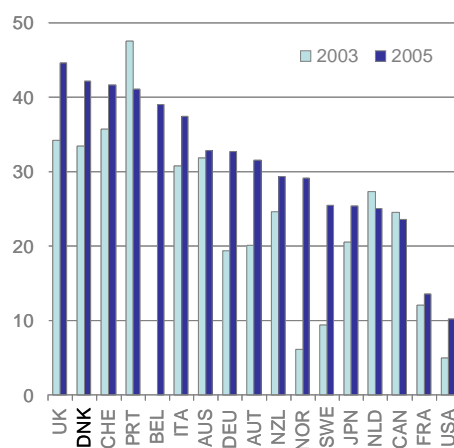
Mangel på velfærdspersonale på vej	
Ifølge LO vil der om 15 år bl.a. mangle følgende personale i kommuner og regioner:	
•	Social- og sundhedspersonale: 35.500 personer
•	Kontorpersonale: 16.500 personer
•	Rengøringspersonale: 11.800 personer
•	Syge- og sundhedspersonale: 10.600 personer

Indvandringen

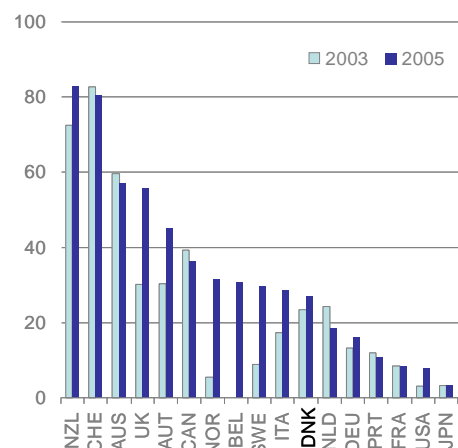
- Danmark er i dag et af de EU-lande, hvor indvandringen af arbejdskraft udgør den største andel af den samlede indvandring.
- I 2005 udgjorde andelen ca. 42 pct., hvilket er en stigning på næsten 10 procentpoint i forhold til 2003.
- I lande som Norge, Sverige og Frankrig udgjorde andelen ca. under 30 pct.
- Sættes den beskæftigelsesmotiverede indvandring i forhold til arbejdsstyrkens størrelse, ligger Danmark imidlertid i den lave ende i EU.

Opholdstilladelser – beskæftigelsesmotiveret indvandring

Pct. af meddelte opholdstilladelser

Arbejdstilladelser per 10.000 personer i arbejdsstyrken

Anm.: Pct. af meddelte langsigtede opholdstilladelser, der gives til beskæftigelse (figuren til venstre) og antallet af arbejdstilladelser per 10.000 25-64-årige personer i arbejdsstyrken (figuren til højre). Inkluderer indvandring af udenlandske statsborgere, som enten er blevet bevilliget en permanent opholdstilladelse umiddelbart efter ankomsten, er blevet givet adgang med en begrænset opholdstilladelse, der er for nylig på mere eller mindre ubestemt tid, eller er kommet til landet ud fra regler om fri bevægelighed (fx EU-borgere). Der eksisterer ikke 2003-tal for Belgien.

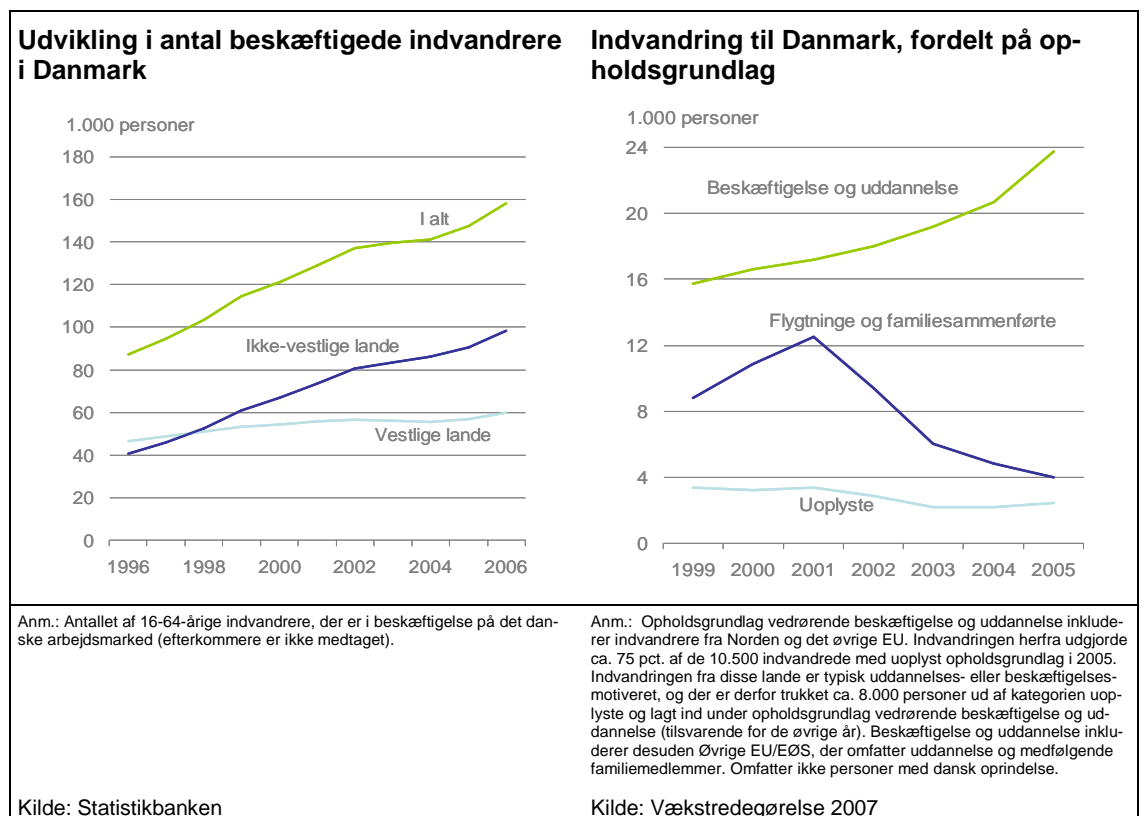
Kilde: Se Vækstredøgørelse 2007, Økonomi- og Erhvervsministeriet, 2007.

- Den udenlandske arbejdskraft giver et vigtigt bidrag til værdiskabelsen i Danmark. Det er primært indvandrere, der har forårsaget det seneste årtis nettovækst i beskæftigelsen.
- I dag er der ca. 158.000 indvandrere i beskæftigelse på det danske arbejdsmarked, hvilket svarer til ca. 6 pct. af beskæftigelsen.
- Lidt under 100.000 af disse har oprindelse i et ikke-vestligt land.

Den udenlandske arbejdskrafts oprindelse (personer)			
Ikke-vestlige lande		Vestlige lande	
Tyrkiet	20.426	Tyskland	11.393
Bosnien	7.975	Sverige	7.863
Jugoslavien	6.854	Norge	7.650
Pakistan	6.861	Polen	7.480
Iran	5.580	Storbritannien	6.968
Irak	5.172	Nordamerika	3.691
Libanon	3.907	Island	3.148
Thailand	3.391	Nederlandene	2.097
Somalia	1.497	Øvrige vestlige	9.671
Øvrige ikke-vestlige	36.488		
I alt	98.151		59.961
Samlet: 158.112			

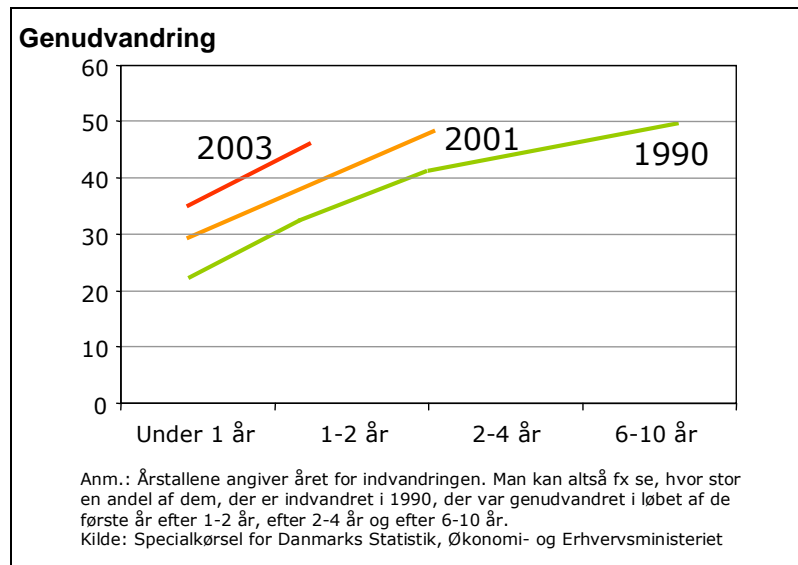
Kilde: Udlændingetjenesten (2007), Tal og fakta – Udlændinges tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet

- Samlet set er der i dag 70.000 flere indvandrere i beskæftigelse på det danske arbejdsmarked end for 10 år siden. En stor del af de beskæftigede indvandrere er oprindeligt kommet til Danmark som flygtninge eller familiesammenførte. Men de seneste godt fem år, er der sket et skift i indvandringens mønster, så flere kommer hertil for at arbejde.
- Den beskæftigelses- og uddannelsesmotiverede indvandring er steget fra ca. 17.000 i 2001 til 24.000 i 2005.

Genudvandringen

- Indvandrerne, der kommer til Danmark i dag, opholder sig i landet i kortere tid end indvandrerne, der kom hertil i starten af 1990'erne. Næsten halvdelen af dem, der kom til Danmark i 2001, havde forladt landet igen fire år senere. Blandt dem, der kom hertil i 1990, gik der op til 10 år, før halvdelen var genudvandret. Vi bevæger os dermed tilbage mod det høje niveau i starten af 1980'erne, hvor næsten 70 pct. af havde forladt landet efter 10 år.
- Mange indvandrere opholder sig kun i Danmark for en kortere periode. Det gælder især indvandrere, der kommer til landet for at uddanne sig eller arbejde.

Fastholdelsen

- Der kan være mange forskellige grunde til at forlade landet. Tabellen herunder angiver, hvor vigtige en række forhold er for vidensarbejdere, og hvor tilfredse de er med forholdene i Danmark på disse punkter.

Danmark som arbejdsland for udenlandske vidensarbejdere

<i>Hvor vigtigt er følgende forhold, når du skal vælge udstations- ringsland? Hvor godt et værtsland er Danmark i forhold til...?</i>	Prioritering Andel, som svarer vig- tigt/ meget vigtigt (pct.)	Tilfredshed Andel, som svarer godt/ meget godt (pct.)
<small>Kilde: Oxford Research (2007) The Expat Study 2006</small>		
Personlig sikkerhed	92	97
Professionelle udviklingsmuligheder	90	70
Eksistensen af interessante job i virksomheden	88	67
Muligheder for karriereforbedring	87	65
Generel livskvalitet	87	85
Personlige udviklingsmuligheder	85	66
Kvaliteten af sundhedssystemet	77	53
Eksistensen af interessante job i andre virksomheder	75	54
Miljø (grønt og rent)	73	86
Åben og inviterende befolkning	73	33
Jobmuligheder for ægtefælle	72	45
Kompetenceniveau i værtslandet	69	71
God infrastruktur	65	83
Internationale flyforbindelser	64	74
Leveomkostninger	64	7
Lavt korruptionsniveau	63	61
Kvaliteten af internationale skoler	62	56
Kulturelle attraktioner	61	72
Lave sprogbarrierer	61	91
Kvaliteten af offentlige serviceydelser	61	70
Mulighed for at arbejde i verdenskendt firma	51	65
Lav indkomstskat	39	9
Lavt omfang af offentligt bureaukrati	37	44
Lave kulturelle barrierer	35	38
Internationalt miljø	24	50